

त्यांचं आयुष्य निर्भय, द्वेषरहित स्वर्गीय होते. जातिजमातीच्या भितींनी दुभंगलेल्या, खंडित झालेल्या समाजाकडे ते मुक्तिदूत होऊन आले, एकतेचा आणि समतेचा संदेश घेऊन ब्राम्हण आणि शुद्र, सेवक आणि राजकुमार, सारे समान आहेत. असं सांगत ! देवाच्या दृष्टीनं सारे सारखेच नव्हते का ! फरक असला तर तो फक्त देवापासून आपण किती - किती अंतरावर आहोत, एवढाच ! मोत्पेणा हा जन्माच्या अपघातावर थोडाच अवलंबून होता ? मानवी समाज म्हणजे काय ? तर आत्म्यांचे प्रजासत्ताक, आत्म्यांची लोकशाहीच, असा विचार करून ते प्रत्येकाबद्दल तेवढाच प्रेमादर मनात बाळगीत. त्याचं आंतरिक ज्ञान म्हणजे सगळे दोष दूर करणारा सूर्यप्रकाशांचा झोतच जणु. त्यांच्यातला आंतरिक आणि बाह्य मनुष्य एकच होता. ज्यांच्यात ही आंतरिक व बाह्य पूर्णत्वाला पोहोचलेली असते, असेच लोक विश्वमानव या संज्ञेप्रत जाऊ शकतात. त्यांचं हृदय मन आणि इच्छाशक्ती ही सारी एकाच ताऱ्याकडे वाटचाल करीत असतात.

खरे सांगायचे तर विश्वमानव हा नव्या मानवाचा शुभ वर्तमान घेऊन येणारा दूत, नव्या मनुष्य वंशाचं भविष्य वर्तवणारा द्रष्टा. विश्वामित्र आणि वशिष्ठ, महावीर आणि बुद्ध, ख्रिस्त आणि झरतुष्ट, झळकणाऱ्या ताऱ्यांच्या या आकाशगंगेतच पुढे बसवेश्वराचे नाव येते. ते बाराव्या शतकातले असोत. पण त्यांची आधुनिकता अशी आहे की, ती शिकवण आजच्या आणि येणाऱ्या काळाला लागू पडेल. त्यांची शिकवण ऐकताच, तिला प्रतिसादाचा हुंकार एकाद्या रशियन वा अमेरिकन, मेक्सिकन वा अजिप्शियन याही हृदयातून उमटेल. ती सर्वांनाच कळणारी आणि सर्वांसाठी असणारी आहे. विश्वात्मकता म्हणजे काय ? तर जमिनीवरच्या भेदाना दूर करून मुळाशी अेक असणाऱ्या माणसाच्या माणूसपणाची त्याच्या मूळ अेकतेची त्याला जाणीव करून देणे. मनुष्य जात ही वर्षानुवर्षे माणूसपण विसरत आहे, वरवरच्या फांद्यांच्या जाळघातून मर्कटलीला करीत उड्या मारते आहे. ! युगानुयुगे हेच चालले आहे. पण तो शुभ दिवसही कधीतरी उजाडेल. त्याबद्दल घेऊन येणाऱ्या नव्या पहाटेसाठीच आमचा विश्वमानव जगला आणि संपला. त्याचं जगणं आणि मृत्यू ही दोन्ही विफल, व्यर्थ झालेली नाहीत.

कल्याण स्थानी बसवेश्वरांनी जे 'अनुभव-पीठ' स्थापन केले. त्याहून श्रेष्ठ पीठ क्वचितच कुठे असेल. इथे अल्लम प्रभूंच्या मार्गदर्शनाखाली, आणि बसवेश्वरांच्या नेते पदासाठी अनेक तत्ववेत्ते, तत्त्वज्ञानी, संत आणि द्रष्टे जमले. स्वतःला व अेकमेकांना जोखण्यासाठी अेकमेकांची परीक्षा, प्रतिपरीक्षा घेऊन अप्रामाणिकपणाचा पूर्ण नायनाट करण्यासाठी, त्यातून शुद्ध होऊन अेक अखेरचे

पूर्ण अंतिमतत्त्व दैवत-प्रतिक लिंग, त्याचा वेध घेण्यासाठी, सर्वांची अंतर्मने त्या स्वर्गीय ज्वालने प्रकाशित व्हावीत म्हणून, अनादिअनंत अशा यात्रेचे सहप्रवाशी म्हणून अेकमेकांना सोबत करण्यासाठी, शुद्धतेच्या मैत्रिकाची जपणूक करण्यासाठी आणि येणाऱ्या मानवांच्या हवाली, त्यांच्या या प्रवासाची, या आत्मशोधाच्या प्रयत्नांची लढाईची, देवर्शनाच्या ब्रह्मानंदाची, आणि अेकतेवर आधारलेल्या नव्या समाजरचनेची, शुद्ध झालेल्या, मुक्त झालेल्या अशा नव्या माणसाच्या स्वप्नांची ही सारी शिदोरी सोपवण्यासाठी ख्रिस्ताचे प्रतीक पांढऱ्या शुभ्र शेळीचे आहे, तसे बसवेश्वर म्हणजे जणू संरक्षणकर्ता, माता नंदीच, जो शिवपार्वतीना आपल्या पाठीवर घेऊन पृथ्वीवर उतरला ! आत्मज्ञानाच्या शोधकांता वाटे की, कल्याणभूमी म्हणजे सुवर्णजडित रस्त्यांचे वैभवशाली कैलासच, त्यात आश्चर्य ते काय ?

श्री बसवेश्वर विश्वमानव होते, म्हणूनच साऱ्या माणसांना कळेल, आवडेल, त्यांच्या हृदयाला स्पर्श करील, असा साहित्यप्रकार त्यांनी आपल्या उपदेशांतून रूढ केला. त्यांची वचने, छोटी छोटी गद्यकाव्ये रूढ असलेल्या बोलीभाषेतून त्यातले शब्दप्रयोग घेतले आहेत. त्यांचा ताल हा ओळीपुरताच, छंदोबद्ध नसणारा, पण मोठा जीवंतपणे जाणवणारा आहे. विरूद्ध अर्थाचे शब्द योजून वाढवलेली अर्थपूर्णता, पुनरुक्तीने साधलेली परिणामकारकता, ही त्या गद्यकाव्यांची वैशिष्ट्ये आहेत. त्या वचनांना त्यांनी भक्तिभावनेचा ज्वलंतपणा दिला. असामान्य यौगिक आध्यात्मिक अनुभवांचा प्रकाश दिला, अखंड चिंतनाने होणारा, प्राप्त ज्ञानाचा वेगवान वेध दिला. साहित्य प्रांतातही त्यांनी रूढ छंदोबद्ध, नियमबद्ध काव्याविरूद्ध बंडाचा झेंडाच उभारला, आणि त्याच्यानंतर अनेकांनी हा काव्यप्रकार यत्नपूर्वक आपलासा केला. ही वचने म्हणावी तर अडाण्यांनाही कळतील अशा सोप्या भाषेत होती. पण त्यातली अर्थगर्भता ही पंडितांनाही वाहवा म्हणावीशी होती. याचे कारण हे की, वचने ही सखोल चिंतनातून, आध्यात्मिक अनुभवांतून, आणि खऱ्याखऱ्या ईश्वर साक्षात्कारांतून निर्माण झालेली आहेत. त्यांच्यातला अनुभव पहिला महत्त्वाचा आहे.

कर्नाटक भूमीच्या इतिहासात तो काळ मोठाच महत्त्वाचा होता. सामाजिक उलथापालथ ही अपरिहार्य अटळ जवळ आलीशी भासत होती. मोठी धुरा खांद्यावर घेणारी द्रष्टी माणसेही समाजात होती. मोठ्यातली मोठी थोडी सांगायची म्हटली तरी अल्लमप्रभू, बसवेश्वर, चन्नबसवेश्वर, अक्कमहादेवी, या चौघांच्याही

अंगी मोठा सामाजिक बदल यशस्वीपणे घडविण्याची ताकद होती. पण अजून काळ तेवढा योग्य नव्हता हेच खरे. जातिविरहित समाजव्यवस्था म्हणजे लोक-विलक्षण भ्रामक कल्पना वाटण्याचे ते दिवस होते. जुन्या मताच्या ब्राम्हण आणि जैनांनी धर्म धोक्यात आल्याचा गदारोळ उठवला. राजा इकडे तिकडे पहात कुंपणावर बसून राहिला. अर्थमंत्री आपल्या अधिकाराचा दुरुपयोग करीत आहेत, अशा ओरड्याचा सुद्धा प्रयोग झाला. पण राजाला हे आरोप बिनबुडाचे असल्याची खात्री होती. त्या दोषारोषांचे जाहीर निराकरण केले गेले. अखेरच्या थराला गोष्टी गेल्या. त्या लडिवाळासारख्या शिष्यांच्या उत्साही क्रियाशील अनुकरणातून मधुवारस या ब्राम्हणाने आपली कन्या माचय्या हिचा हरळय्याच्या मुलाशी विवाह करून दिला. हरळय्या या तथाकथित 'शूद्रा'पैकी. या विवाहाचे बसवेश्वराच्या सर्व शिष्यगणांनी समारंभपूर्वक स्वागत केले. मधुवारस आणि हरळय्या दोघेही बसवेश्वराचे शिष्यच होते. कल्याणांतल्या पुराणमत वाद्यांनी या विवाहाविरुद्ध राजाकडे तक्रार नेली, व न्याय केला जावा, गुन्हेगारांना कठोर शासन व्हावे अशी मागणी केली. बसवेश्वरांनी विवाहाचे समर्थन करून बिज्जलाला, पुराणमतवाद्यांच्या आरोपांचे व्यर्थपण पटवून दिले. शिक्षा न करण्याचा सल्ला दिला. पण राजा बिज्जल आपल्या सल्ल्याकडे काणाडोळा करतो आहे. असे पाहिल्यावर बसवेश्वरांनी कल्याण सोडण्याचाच निर्णय घेतला, व ते बागलकोट जवळ कप्पडिसंगम येथे जाऊन राहिले.

विश्वमानवाने स्वतःमध्ये सारे विश्वच सामावून घेतले होते. त्यांनी जाति-विरहित समाजाची कल्पना प्रत्यक्षात आणणारा पंथ स्थापिला, आणि तत्कालीन द्रष्ट्या संत पुरुषांना आकर्षित करून घेतले. त्या संत सज्जनांना या समाज-कल्पनेचे अतुलनीय मूल्य आणि महत्त्व कळले होते. पण अेकीकडे अंधश्रद्धांचा पगडा फार बळकट होता. वेळ अजून पुरेशी परिपक्व झालेली नव्हती. क्रांतिका क्षण अजून आला नव्हताच. म्हणून च ते ज्या चैतन्य निर्झराकडून आले होते. त्याकडे पुन्हा परत गेले. हा शोध, हा प्रयत्न मात्र चालू रहायचा होता.

मात्र कर्नाटकभूमीच्या आणि जगाच्या भाग्याचीच ही गोष्ट की, बसवेश्वरांनी आपल्या जीवंत काव्याचं भांडार आपल्यामागे ठेवले. काव्याने विश्वमानवाची कल्पना जपली आहे, जोपर्यंत ती प्रत्यक्षात अवतरली नाही, तोवर ती त्या काव्यात अमर होऊन राहिली.

“अरे या संत सज्जनांना हलके लेखू नका ” बसवेश्वर एके ठिकाणी म्हणतात.
“आपल्या गालांना गुदगुल्या करण्यासाठी कोणी नागफण्याचा उपयोग करील काय?

आपल्याच केसांचा गुंता सोडविण्यासाठी काय कुणी मशालीची मदत घेईल काय? वाघाच्या मिशा धरून कोणी झोके घेण्याची इच्छा धरील काय?"

“जगाला सुधारण्याची चिंता तुमच्या डोक्यावर कशाला” ते म्हणतात “स्वतःला सुधारा, स्वतःच्या शरीराकडे लक्ष द्या. स्वतःच्या मनाकडे लक्ष द्या.” त्यांची अखेरची प्रार्थना होती, “तू दिलेली आज्ञा मी पार पाडली. आता मला तुझ्या हृदयात जागा दे. हे कुंडलसंगम देवा.!” देह धारण करून पृथ्वीवर आलेल्या महान आत्म्याची सदा सर्वकाळी हीच प्रार्थना असते, नाही कां ?

श्रीसाईबाबा पंचषष्टि महानिर्वाण विशेषांक

• संतचूडामणि भगवान श्रीसाईबाबांच्या महानिर्वाणाला यंदाच्या विजया-दशमीला ६५ वर्षे पूर्ण होतात. या निमित्त्याने श्रीसाईलीला आक्टोबर १९८३ चा अंक श्रीसाईबाबा पंचषष्टि महानिर्वाण विशेषांक म्हणून प्रकाशित करित आहे.

या विशेषांकाला शोभेल असाच गद्य-पद्य मजकूर १५ जुलै १९८३ पर्यंत पाठविल्यास त्याचे स्वागतच होईल. भक्तांनी या खास अंकासाठी अनुभव लेख अजिबात पाठवू नयेत.

बघताच हृदयाशी भराल असे श्रीबाबांचे अत्याकर्षक मुखपृष्ठ.

पृष्ठ ६४)

(किंमत १ रुपया

गणदेवीची जानकी देवी

-डॉ. अ. का. पाठक

पाठकवाडी,

गोरेगाव, मुंबई (पश्चिम)

० गणदेवीच्या जानकीदेवी आपल्या भक्ताना उदबत्तीच्या धुरात शिरडीचे दर्शन देत असत. भक्त घूराकडे पहात असताना त्यांना प्रथम शिरडी दिसे. मग श्री साईनाथ दिसू लागत. श्री साईबाबांचे दर्शन झाल्यावर भक्त आनंदाने साईरामांना नमस्कार करीत.

बिलीमोरया जवळच्या पश्चिम रेल्वेमार्गावरील गणदेवीची दुर्गाई जानकीने श्री साईशामप्रमाणे गावात महामारीचा रोग आला आहे हे पहाताअणी गणदेवी-सभोवती पिठाची रेपा मारली व पटकीमहामारीचा बंदोबस्त केला. भक्तांनी गंगेच्या दर्शनाची इच्छा व्यक्त केली. जानकीदेवीने अगणात गंगा आणली अगणात गंगेचे जल वाहू लागले. सर्वांनी पवित्र जलाचे प्राशन केले. मग ही गंगा काहीकाळ देव-घरातील जमिनीखाली वाहती

टेवली होती. गणूमहाराजांना असाच चमत्कार श्री साईबाबांनी दाखविला होता. श्री साईच्या पायाच्या अंगठ्यातून गंगा-यमुना-सरस्वतीचे जल उत्पन्न होऊन वाहू लागले होते. प. पू. गणू महाराज बाबांचे परमभक्त झाले व त्यांच्या जीवनाचे सार्थक झाले.

श्रीरामस्वरूप साईचा देहत्याग दसऱ्यास झाला गणदेवीच्या जानकीदेवी रामनवमीस कैलासवासी झाल्या. श्रीरामाचा जन्म दु. १२ ला झाला. राम-

नवमीस मध्यान्हीला जानकीदेवीने देहत्याग केला. श्रीराम नवमीच्या उत्सवाचे कौतुक शेगावच्या गजानन महाराजांना फार होते. शेगावात रामनवमी उत्सवाचा सोहळा होतो. शिरडीस श्री साईनाथांनी रामनवमी उत्सवाची परवानगी दिली. शेगाव-शिरडीच्या रामनवमी उत्सवाचा अनुभव प्रत्यक्ष घ्यावा व कृतकृत्य व्हावे. श्रीरामनवमीस दु. १२ वाजता, ३५ वर्षापूर्वी, जानकीदेवीनी देहत्याग केला.

शिरडीच्या लॅडीबागेतील श्री साईनाथांच्या स्नान समयीच्या योगिक क्रिया गणदेवीत जानकीदेवी उदबत्तीच्या धुरामध्ये भक्तांना दाखवित असत. श्री साईबाबांचे अस्तित्व शिरडीत असताना जानकीदेवी गणदेवीत होत्या. श्रीसाईंच्या देह त्यागानंतर अंदाजे ३० वर्षांनंतर जानकीदेवीनी आपला देह सोडला. संत तुकारामासाठी वैकुंठहून विमान आले होते. संत जलाराम बाबांसाठी स्वर्गीय रथ आला होता. जानकीदेवींच्या कैलास गमनासाठी इंद्राचा ऐरावत आला होता, असे त्यांचे निस्सिम भक्त सांगतात.

नवरात्राचे महत्त्व श्रीसाईंना होते. श्री दुर्गामातेच्या प्रत्यक्ष अवतार स्वरूप जानकीदेवी होत्या. शेगावात गजानन महाराज होते. ते 'गण गण गणात बोते' ह्या मंत्राचा जप करीत असत, व त्याचकाळात गणदेवीत जानकीदेवींचे लीलानाट्य चालू होते. हा योगायोग आहे की अध्यात्मिक संबंधाचे दर्शक आहे, हे महान अध्यात्मिक जाणकारच सांगू शकतील.

गोठ्याला आग लागली. गावाने प्रयत्न केले तर विफल झाले. जानकीदेवीस शरण गेले. जानकीदेवीने क्षणात चमत्कार घडवून आगीचे शमन केले. आता ही गणदेवी कोठे आहे हा वाचकांना प्रश्न पडेल. प्रिय वाचकांनो ही गणदेवी गुजरातेत बिलीमोच्याजवळ आहे. गणदेवी जवळच्या नदीस पूर आला. गावात पाणी शिरले. बेंगणीया नदीचा पूर केवळ सात पावले चालून सातवेळा तीर्थ शिंपडल्यावर रोखला गेला. मग जानकीदेवीने नदीस मर्यादा घालून दिली. पुढे कधीही नदीला पूर आला नाही. नदीकिनारी शिरडी तर गणदेवीही नदीच्या किनारी आहे. संत, महात्मे, अवतारी विभूति नदीच्या किनारी असलेल्या गावी वास्तव्य करतात. गणदेवी ही रजपूतांची ऐतिहासिक काळात रणभूमि होती. ह्या गणदेवीत जानकीदेवीने अंदाजे ५० वर्षे वास्तव्य केले व मग मृत्युकोकाचा त्याग केला.

श्रीसाईंनी भक्तांना त्यांच्या इच्छेप्रमाणे विठोबाचे दर्शन घडविले आहे. भक्तांच्या इच्छा पूर्ण केल्या. जानकीदेवीने भक्तांच्या मनीषेसाठी विठोबा-दुर्गाईचे दर्शन गणदेवीत घडविले आहे. भक्तांसाठी घडलेल्या श्री साईंचे आशीर्वाद स्वरूप चमत्कार व जानकीदेवीच्या चमत्कारात साम्य दिसून येते. ह्या चमत्कारांचे साम्य-स्वरूप पाहिल्यावर मनास समाधान वाटते. पण लेखणी तोकडी पडते.

आज गणदेवीच्या जानकीदेवींचे अस्तित्व 'बा' स्वरूपात बडोघात आहे. संतांचा ठावठिकाणा सहजसाध्य नसतो तो अध्यात्मिक योगायोगाने घडतो. अवतार स्वरूप व्यक्तींचे कार्य एकमेकास पूरक असते. त्यांचे एकमेकाशी बिन तारी तारायंत्राप्रमाणे अध्यात्मिक संबंध असतात. अमर आत्मा संबंधात हा पामर लेखक काहीही भाष्य करू शकण्यास असमर्थ आहे. असामान्यांचे सामान्याने वर्णन करणे म्हणजे लहान तोंडी मोठा घास घेणे आहे. त्यांना नतमस्तक होऊन साष्टांग दंडवत घालणे हेच आपले कर्तव्य आहे.

गजेंद्रमोक्ष समयी गजराजाच्या सहाय्यार्थ श्री विष्णू धावले. महिषासूराच्या मदोन्मत्त वागणुकीमुळे त्रस्त जनतेस सोडविण्यासाठी दुर्गाने रणकंदन करून जनतेचे रक्षण केले. त्रस्त जनतेचे तारण करण्या प्रित्यर्थ गणदेवीत जानकीदेवीने वास्तव्य केले होते. आपल्या कार्यपूर्तीनंतर त्या कैलासास परतल्या. शिरडीत श्री साईरामांनी भक्तांसाठी देह झिजविला. आजही श्रीसाई भक्तांच्या सहाय्यार्थ धाव घेतात. जानकीदेवींचे भक्तांना अशीच प्रचिती येत आहे. आपल्या भक्तांना जानकीदेवीने सदैव शिरडीमहात्म्याचे महत्त्व सांगितले होते. श्री साई-महिमा सर्वश्रुत आहे. जानकीमाई महिमा किंचित कथन केला आहे.

द्वारकामाई

-श्रीमती मथुराबाई हिबारे.

द्वारा डॉ. युवराज हिबारे.

सिंगारबाग बीदर, घर. नं. १-८-२५,

पो. जि. बिदर (कर्नाटक) पीन को. नं. ५८५४०१

मोठी कृपाळू ही मशीदमाई । भोळ्या भाविकांची ही आई ।
कोणी कसा ही पडो अपायी । करील ही ठायीच रक्षण ॥

साईबाबांच्या म्हणण्याप्रमाणे खरोखर ही द्वारकामाई आपल्या दारी येणाऱ्या भक्तांना समाधान मिळवून देते. ज्याप्रमाणे आई मुलाची काळजी करते व त्यांना सुख व्हावे म्हणून धडपडते तद्वत् ही मशीदमाई साऱ्यांना काळजीतून मुक्त करते, व त्यांना समाधान लाभून देते. द्वारकामाईत गेलेला माणूस थोडावेळ तरी तेथे रमतो त्यांना सुख मिळते. कित्येक भक्त तर बाबांची खरी भक्ती येथे बसून करतात. जणू भक्तांना येथे बसून भक्तीग्रंथ वाचण्यात, स्तोत्रे म्हणण्यात, जप आदि करण्यास प्रोत्साहन मिळते. येथे माणसाचे मन अमदी शांत बनते. थोडावेळ तरी ह्या संसाराला विसरून बाबांत सारे रमतात. त्यात जेवढे सुख नि आत्मशांति लाभते ती दुसरीकडे कुठेही मिळत नाही.

पाच वर्षात आम्ही कमीत कमी ६-७ वेळा तरी शिरडीस गेलो. अर्थात् द्वारकामाईत ही पुष्कळवेळा जाण्याचा प्रसंग आला. बाबांचे दोन मोठाले फोटो तिथे आहेत. त्यांना मनोभावे नमस्कार करणे उदी लावणे व थोडी तोंडात टाकणे अन् पाणी पिणे आदि पुष्कळवेळा केले. पण जेव्हां जा तेव्हां एक नवीन अनुभव पहावयास मिळतो, व मनाला शांतता लाभल्याशिवाय रहात नाही. पण एके दिवशी अशी एक चमत्कारिक घटना घडली तेव्हां पासून द्वारकामाई-तील त्या बाबांच्या चित्रामुळे बाबांवर माझी श्रद्धा दृढ बनली आहे. ते माझे माता पिता सर्व काही आहेत असे वाटू लागले आहे. ह्या अगोदर असे कधी घडले नव्हते.

एके दिवशी मी व माझे पती माझी दोन मुले संध्याकाळच्या आरतीला जावे म्हणून तयार होत होतो. मुले अगोदर तयार होऊन बाहेर खेळता खेळता

हमरीतुमरी वर येऊन रडारड करू लागली. अंशावेळी हे रागावून मोठ्या मुलास त्यांनी एक चापट मारली. तेव्हां तो रूसून जो खाली पळाला तो कुठेच दिसेना. ऐन आरतीच्या वेळी मुलगा नाही याची रूखरूख आम्हां दोघाना लागली. आरती आटोपताच बाबांचे दर्शन घेऊन तेथेच थोडावेळ आम्ही थांबलो पण मन इतके काहीं अशांत बनले की समाधी मंदिरात काहीं केल्या ठरेना व पाऊले आपोआपच द्वारकामाईकडे वळली. मी अन् हे व धाकटा मुलगा द्वारकामाईत गेल्यावर बाहेरच्या बाजूला बाबा बसत होते त्या दगडावर जे बाबांचे मोठे चित्र आहे त्याला नमस्कार करून पुढे पायच्या चढून धूनी समोरील बाबांच्या चित्राजवळ मी आले तोच बाबांचे ते चित्र मला हसरे वाटले व मी बाबांकडे इतकी काहीं आकर्षित झाले की पूर्वी कधी मी त्यांना याप्रमाणे हसताना पाहिले नव्हते. ते पहाताना माझे भान हरपले. मी ध्यानस्थ झाले व मनाला अशी काही शांती लाभली की मुलगा जवळ नाही रूसून गेला आहे, याचेहि भान राहिले नाही. बाबांनीच जणू माझ्या अशांत मनाची अस्थिरता घालवून 'श्रद्धा अन् सबुरीचा' पाठ शिकविला. कारण बाबांच्या दरबारी बाबा लहान थोरांची काळजी घेतात हे मी विसरले होते.

द्वारकामाईतच आमचा मुलगा आम्हांला मिळाला व म्हणाला "आई मी खोलीच्या खालच्या बाजूलाच होतो. तुम्ही मला पाहूनही पुढे तसेच निघून आलात. तरी तुम्ही द्वारकामाईतच असाल म्हणून मी पण इथेच आलो." हे ऐकून मला आनंद तर झालाच पण बाबांच्या झालेल्या साक्षात्कारानं तो द्वि-गुणीत झाला. अशा महान संताचे किती म्हणून वर्णन करावे अन् ते करणे तरी माझ्या सारख्या अज्ञानी बाईला जमेल काय? अशा या समर्थ साईबाबांना माझे कोटी कोटी प्रणाम!

जय साईनाथ

जेथे श्रद्धा तेथे साई

—सौ. प्रेमला शंकरराव मॅराळ
'हेरंब', मॅराळवाडी, वडोदे.

० गेल्या वर्षी दसऱ्याचे दिवशी श्रीसाईबाबांचे पुण्यतिथी निमित्त आमच्या "साई मंडळाने" सत्यनारायण व महाप्रसाद असा कार्यक्रम ठेवला होता. त्या दिवशी श्रीसाईबाबांनी आपलेकडे कोणाच्या तरी रूपाने यावे, अशी माझी अंतःकरण पूर्वक इच्छा होती, व त्यासाठी मी अगोदर दोन तीन दिवस एक-सारखी प्रार्थना करीत होते.

आदले दिवशी पासूनच सर्वजण आनंदाने व उत्साहाने तयारीस लागले होते. त्या दिवशी १० वा. पासूनच सत्यनारायणाच्या पूजेस सुरुवात झाली. माझे लक्ष मात्र बाहेरून कुणी तरी तिऱ्हाईत व्यक्ति अवचित यावी व निदान आपण त्यांनाच "श्रीसाईबाबा" आले असे समजून आनंद मानू, इकडे लागले होते. अकरा वाजले तरी कोणीही येण्याचे चिन्ह दिसेना तेव्हां मात्र मी निराश झाले होते.

इतक्यात आमचे जवळ रहाणारे एक परम साईभक्त व पूज्य श्री शांत-वनजी महाराजांचे पट्ट शिष्य श्री. नरहरी भट ह्यांचेकडून प. पू. श्री. शांतवनजी त्यांचेकडे अचानक आले आहेत तरी दर्शनास यावे असा निरोप आला. ते फक्त एक तासच थांबणार आहेत.

घरात सर्व गडबड आरती प्रसाद वगैरेची वेळ झाल्याने मला इच्छा असून जाणे शक्य नव्हते. म्हणून भेला वाईट वाटले. परंतु माझे पती श्री. शंकरराव म्हणाले, मी तरी उभ्या उभ्या दर्शनास जाऊन येतो, व जमल्यास त्यांना आपले घरी त्यांचे पाय लागावे म्हणून विनंती करून पहातो. त्याप्रमाणे त्यांनी जाऊन विनंति करताच पू. शांतवनजी लगेच तयार झाले. व तुम्ही पुढे व्हा, हा मी तुमचे मागोमाग आलोच.

ह्यांनी हा निरोप घरी येऊन सांगताच सर्व 'साईसेवा मंडळाला' अत्यानंद झाला. इकडे आमची पूजा वगैरे संपली. पोषीही संपली. नंतर आरतीसाठी

आम्ही पू. महाराजांची वाट पहात होतो. अर्धा तास वाट पाहून नंतर आरतीस सुरुवात केली. सर्व लोक आरतीसाठी उभे राहिले व मी आपल्या बाबांची आवडती आरती "आरती साईबाबा" ही म्हणावयास सुरुवात केली. तोच मागे दारात पू. श्री. शांतवनजी व त्यांचे प्रियशिष्य श्री. नरहरी भट वगैरे येऊन उभे. सर्वानाच आनंद झाला. आम्ही आरती तशीच चालू ठेवली होती. महाराज पण अत्यंत भाविकपणे हात जोडून उभे होते. आरती व मंत्रपुष्प झाल्यावर पू. शांतवनजीनी श्री साईबाबा पुढे साष्टांग नमस्कार घातला व काही वेळ डोळे मिटून ते स्तब्ध उभे राहिले नंतर सर्वांनी त्यांना आसनावर बसवून फूल हार वगैरे करून दर्शन घेतले.

मला मात्र खात्रीच झाली की, मी मनात प्रबळ इच्छा केली होती त्या-प्रमाणे "श्री बाबांनीच" अवचित येऊन दर्शन दिले आहे. त्यांच्या चरणावर डोके ठेवल्यावर मला किती आनंद झाला ते मी लिहू शकत नाही. माझ्या आनंद अश्रूंनी त्यांचे चरण धुतले गेले तोंडाने काहीच बोलू शकले नाही. माझ्या पतीनीही त्यांचे चरणावर डोके ठेवले. त्यावेळी त्यांचेही डोळे प्रेमाश्रूंनी भरून आले, व आमची पर्णकुटी पावन केली त्याबद्दल आम्ही आपले अत्यंत ऋणी आहोत असे पू. शांतवनजीना हे म्हणाले तेव्हां पू. शांतवनजीनी त्यांच्या मस्तकावर आपला वरदहस्त ठेवला. नंतर तीर्थ प्रसाद वगैरे कार्यक्रम झाल्यावर पू. शांतवनजी परत निघाले. दाराशी त्यांचेसाठी गाडी उभीच होती. त्यांना लगेच कर्नाळीस जावयाचे होते. आमचे जवळच असलेल्या आमच्या श्री गणपती मंदिरात पू. शांतवनजी दर्शनास गेले. त्यांचे बरोबर आम्ही सर्व होतोच. महत्वाची गोष्ट म्हणजे मंदिराच्या पायऱ्या उतरून ते क्षणभर थांबले. त्यांचे मागोमाग मी उतरत होते. मी त्यांच्या जवळ जाई पर्यंत ते तेथेच थांबले. व मग माझेकडे वळून म्हणाले

'वेळेवर आलो ना?'

हे ऐकल्यावर मला एक साक्षात्कार झाला असे वाटले. मी तीन दिवसापासून 'श्रीबाबांनी' उत्सवास यावे म्हणून प्रार्थना करित होते ती माझी इच्छा श्री साईनाथांनी पूर्ण केली होती. मी त्यांना काही उत्तर देऊ शकले नाही. फक्त पुन्हा पायावर डोके ठेवले. त्यांच्या आगमनानं सर्वानाच परम आनंद झाला होता. 'वेळेवर आलो ना?' ह्या त्यांच्या शब्दांनी सर्वांना आश्चर्य वाटले. कारण मी बाबांना बोलाविले आहे, व ते कोणाही व्यक्तिच्या रूपाने जरूर

येतील असे मी अगोदर पासून सर्वांना सांगत होते. त्याप्रमाणे 'श्री साईबाबांनी' येऊन सर्वांना दर्शन दिले. अशी सर्वांची खात्री होऊन सर्वांनी तो दिवस मोठ्या समाधानात घालविला.

माझा असाच दुसरा एक अनुभव माझ्या एका नातीचे लग्न एका नामवंत घराण्यातील सुशिक्षित मुलाबरोबर ठरले होते. मुलगा व मुलगी दोघ नोकरी करीत असल्यान त्यांचे प्रेम जमले होते. नंतर वडील मंडळीना हे पसंत पडल्यान त्यांनी हे लग्न निश्चित केले, व दोन महिन्यांनंतरची लग्न तिथी नक्की केली. परंतु मुलाचे वडीलांची "फॅक्टरी" व एक 'बुलन मिल' असल्याने नेहमी नेहमी एक सारख्या काहीना काही कामाच्या अडचणी निघत व त्यामुळे लग्नाची तारीख नक्की ठरवूनही वारंवार पुढ पुढ ढकलली जाई. असे होता होता वर्ष दीड वर्ष पुढं गेले. मुलाच्या वडलांच्या मते सर्व कामकाज स्थिर होई पर्यंत थांबावे असे होते त्यामुळे मुलीकडील मंडळीना काळजी वाटू लागली. लग्नाची मुलगी व मुलगा ह्यांचा तर फारच विरस झाला. शेवटी ती दोघे कंटाळून रजिस्टर पद्धतीन लग्न करण्यास तयार झाली. ती मुलगी "श्रीसाईबाबांची" परम भक्त असल्या कारणान ती श्री साईबाबांना रागान प्रेमाने खूप चिडून बोलली. मलाही खूप वाईट वाटले. मी श्रीबाबांना कळकळीने प्रार्थना केली व ह्यातून लवकर चांगला मार्ग काढा म्हणून विनविले, व चमत्कार असा झाला की आम्ही रात्री बाबांपाशी हे सर्व म्हटले व सकाळी उठल्याबरोबर दोन्ही पक्षांकडील वडील मंडळीना अशी एकदम प्रेरणा झाली की सर्वांनी एकत्र जमून काहीही करून जवळची तिथी निश्चित करावी. त्याप्रमाणे सर्वजण एकत्र येऊन त्या दिवसापासून आठव्याच दिवशी तिथी निश्चित ठरली व लग्न समारंभ मोठ्या आनंदाने व उत्साहाने पार पडला. मुलीच्या एका साईभक्त आल्याने लग्नाचे वेळी मंगलअक्षता उघळतांना त्यात श्रीबाबांची उदी मिसळावी असे सुचविले व तसे केल्याने वधू-वरांना 'श्रीसाईबाबांचे' प्रेमळ शुभभाशिर्वाद सहजच मिळाले. सर्वत्र आनंदी आनंद झाला. असे आहेत हे आपले 'बाबा'.

१ चमत्काराशिवाय नमस्कार नाही

२ नास्तिकाचा साईभक्त झालो !

—श्री. सुरेश दत्तात्रय कुलकर्णी.
द्वारा द. ना. सिरूर बालकाश्रम,
४०, प्रार्थना समाज रस्ता, विलेपार्ले (पूर्व).
मुंबई-४०० ०५७.

• मी वय वर्षे ३० चा विवाहीत परंतु एक नास्तिक. मी आजतागायत कोणत्याही मूर्तीपुढे मनापासून झुकलो नाही. मी ब्राम्हण असूनही मला कोणतेही मंत्रतंत्र किंवा शास्त्रोक्त पूजाअर्चा येत नाही. ती शिकण्याचा प्रयत्नही कधी केला नाही. कांही वेळा मला देवालयात जावे लागले पूजा वगैरे करावी लागली पण ती केवळ कुटुंबामध्ये संघर्ष नको म्हणून मी केली. मनापासून नाही. माझा जसा मूर्तीपूजेवर विश्वास नव्हता तसा प्रार्थनेवरही नाही. माणसाची प्रगती किंवा अधोगती ही केवळ माणसाच्या अंगी असलेल्या सद्गुण, दुर्गुण, आणि बुद्धिमत्ता यावरच अवलंबून असते असा माझा ठाम विश्वास. मूर्तिपूजेवरील विश्वास उडण्याची कारणेही तितकीच प्रबळ आहेत. त्यापैकी एक म्हणजे मूर्तीपूजेचे माजवले जाणारे अवडंबर, होम हवन यासाठी दिलेले बळी किंवा देवतांच्या प्रसन्नतेसाठी केलेले अवाढव्य खर्च आणि ते करताना त्यातील पिळगूक आणि भ्रष्टाचार इ. बडवे किंवा पुजारी यांनी केलेल्या खोटेपणा लबाडी देव उघड्या डोळ्यांनी त्याच्यासमोर चाललेले प्रकार पहातो परंतु त्यांना शासनाकडून नव्हे तर परमेश्वराकडूनही शासन न होता ते गब्बर झालेली कित्येक उदाहरणे आहेत.

माझा मूर्तीपूजेवर जसा विश्वास नाही तसाच बुवाबाजीवरही नाही. बुवाबाजीच्या मी अत्यंत विरोधी आहे. येथे उल्लेख करण्यास हरकत नाही की, मी जेव्हां पुणे-नगर रस्त्यावरील वाघोली गावी होतो त्यावेळी सन १९७५-७६ मध्ये पुणे परिसरात माऊली महाराज (नंगा महाराज) चे प्रस्थ फार माजलेले होते, त्यांना हजारो भक्तगण होते. माऊली महाराजांचे प्रसादाचे जेवण माझ्या घरी म्हणजे माझ्या मोठ्या भावाकडे होई. आमच्या घरात माऊली महाराज जेवतात हा कृपेचाच भाग आहे असे कित्येकांना वाटे परंतु मी मात्र त्याच्या विरोधी होतो. माऊली महाराजांपुढे कित्येकजण लोटांगण

घालीत त्यांचे मूत्र तिर्थ म्हणून प्राशन करीत पण मी कधी त्यांचेपुढे लवलो नाही उलट त्यांचे ढोंग आहे आज ना उद्या बाहेर पडेल ह्याचाच प्रचार केला. अर्थात सर्व भक्तगण भारावलेले होते त्यामुळे माझे ऐकतो कोण? परंतु काही वर्षांनंतर का होईना नंग्या बाबांचे (माऊली महाराज) चे नंगेपण सर्वांना कळले. माझा अंदाज खरा ठरून सत्य उजेडात आले आणि माझे मन सुखावले.

मी सध्या पार्ल्यात एका समाजसेवी संस्थेत काम करीत आहे त्यामुळे माझा आणि समाजातील सर्व स्तरातील लोकांचा पुष्कळ संपर्क आहे. त्यातील कित्येक माझे मित्र आहेत मित्र म्हटल्यावर चर्चा, गप्पा वगैरे होतातच त्यावेळी अनेक मित्रांच्या गप्पातून मला साईबाबा बद्दलची माहिती मिळाली. अनेकांनी चमत्कार सांगितले. तरीही माझी श्रद्धा साईवर बसेना. काही मित्रांनी प्रत्यक्ष शिर्डीस जाऊन या म्हणजे तुम्हाला कळेल असे सांगितले परंतु तरीही मनात नास्तीकत्वाचा जोर असल्याने केवळ मूर्तीदर्शनासाठी आणि स्थानमहात्म्य म्हणून शिर्डीस जा आणि १००:१५० रुपये खर्च करा हे मनाला न पटणारे होते. तेव्हा स्वतःच्या खर्चाने शिर्डीस जावयाचे नाही असे ठरवले.

दुसरीकडे माझे मन विचार करू लागले की, लाखो लोक साईभक्त आहेत कित्येक चमत्कार घडतात असे वाचले आहे एकले आहे तेव्हा यात काहीतरी तथ्य आहे असे वाटू लागले. परंतु जगाला काहीही अनुभव आले आणि चमत्कार झाले तरी स्वतःला अनुभव आल्याशिवाय तर माझा विश्वासच बसणार नव्हता.

माझी पत्नी सौ. कल्पना ती गरोदर होती. बाळंतपणाचे दिवस भरत आले होते. दि. ४ जून १९८० ची रात्र मी झोपताना रात्री ११ वाजता माझ्या मनात साईपरिक्षा घ्यावयाची इच्छा झाली आणि मी कधी नव्हे ती त्या रात्री साईची प्रार्थना केली की, "हे साई मला पुत्ररत्न होऊ दे." आणि मी झोपलो. पहाटे ५-४५ वाजता माझ्या दारावरची बेल वाजली म्हणून मी उठलो आणि दरवाजा उघडला तर माझा मेव्हणा दारात उभा! तो मालाडहून आला होता त्याला का आला म्हणून मी विचारले तर त्याने सौ. कल्पना पहाटे ३-३० वाजता बाळंत झाली असून मुलगा झाल्याचे सांगितले. माझ्या-सारख्या नास्तीकत्वाकडे झुकणाऱ्या माणसास ह्या साईच्या अनुभवाने किती आश्चर्य वाटले असेल याची कल्पना वाचकानेच करावी. माझ्या दृष्टीने मुलगा झाला ही गोष्ट आनंदाची होतीच त्याहीपेक्षा जास्त आश्चर्याची होती.

मी रात्री झोपताना केलेली साईची प्रार्थना आणि सकाळी उठून ऐकलेली बातमी या गोष्टीमुळे माझे मन साईकडे झुकले, आणि मी उघडपणे साईबाबांचा स्वीकार केलेला नसला तरी मनातून मात्र चरकलो होतो.

माझा दुसरा अनुभव म्हणजे मी वर उल्लेख केल्याप्रमाणे शिर्डीस स्वतःच्या खर्चाने जावयाचे नाही असे ठरवले होते. तेथेही मला अनुभव आला की, माझे निकटचे मित्र सुप्रसिद्ध सिनेपाश्र्वगायक श्री. जयवंत कुलकर्णी हे निस्सीम साईभक्त आहेत ते नेहमी मला शिर्डीचे अनुभव, बाबांनी घडवलेले चमत्कार सांगत आणि एकदा तुम्हीही शिर्डीस जाऊन या असे सुचवित. एकदा ते असेच अचानक माझ्याकडे आले आणि तुम्ही शिर्डीस चलाच मी तुमची जाण्यायेण्याची तिकिटे काढली आहेत असे सांगून मला शिर्डीस घेऊन गेले. श्री. जयवंत कुलकर्णी बरोबर गेल्याने शिर्डी-साकोरी येथे जवळून साईदर्शन झाले आणि एक रुपयाचाही शिर्डीस जाण्यायेण्याचा खर्च झाला नाही. मला शिर्डीस स्वतःच्या खर्चाने घेऊन जाण्याची बुद्धि श्री. जयवंत कुलकर्णी यांना साईने तर दिली नाही ना? नाहीतर या महागाईच्या दिवसात कोण कोणासाठी खर्च करतो?

मला आलेल्या दोन अनुभवामुळे साई नामात काहीतरी जादू आहे असे वाटले आणि पुन्हा एकदा श्री. जयवंत कुलकर्णी यांनी मार्च ८३ मध्ये शिर्डीस त्यांच्याच खर्चाने चला असा आग्रह केला त्यावेळी मात्र कोणत्याही प्रकारचे आढेवेढे न घेता मी शिर्डीस जाण्याचे कबूल केले आणि गेलो.

शिर्डीस गेल्यावर आम्ही दुसऱ्या दिवशी दर्शनास निघालो श्री. कुलकर्णी यांनी माझ्याकडे उदबत्तीचा पुडा आणि त्या पेटवण्यासाठी आगपेटी दिली. श्री. जयवंत कुलकर्णी यांनाही माझा स्वभाव माहित असल्यामुळे त्यांनी मला नमस्कार करा, सत्यनारायण करा, अभिषेक करा, उदबत्ती लावा, नारळ फोडा वगैरे कोणत्याही प्रकारचा आग्रह न करता ते मला दर्शनासाठी बरोबर घेऊन गेले. ते वेगवेगळ्या मूर्तीजवळ जात हार घालीत, आणि मला उदबत्ती पेटवून देण्यास सांगत. ते देवळात गेले तरी मी, आपला पायात बूट घालून देवळाच्या किंवा मूर्तीच्या समोर उभा राही आणि त्यांनी उदबत्ती मागीतली की ती पेटवून घावयाची एवढेच माझे काम. असेच दर्शन करीत करीत ते शनीच्या मंदिरासमोर आले मी आपला बूट घालून लिंबाच्या झाडाखाली थोड्या अंतरावर आणि साईमंदिराच्या अगदी प्रवेशद्वाराच्या समोर उभा होतो. तेवढ्यात

माझ्या डोक्यात साई परीक्षा घ्यावयाची लहर आली की, जर माझ्या हातातील आगपेटी माझ्या हातून खाली पडली तर मी साईपुढे नतमस्तक होईन असे मनात म्हटले आणि त्याचबरोबर माझ्या हातून काडेपेटी पडू नये म्हणून ती घट्ट पकडली. जेव्हा जयवंत कुलकर्णी यांनी उदबत्ती मागीतली त्यावेळी ती पेटवण्यासाठी मी काडी ओढली त्यावेळी काडेपेटी हातात घट्ट पकडली होतीच. काडी ओढली गेली आणि ती उदबत्ती जवळ नेली तेवढ्यात वाऱ्याची एक झुळूक आली आणि मी पेटवलेली काडी विझली गेली. दुसरी काडी पेटवण्यासाठी काडी ओढणार तेवढ्यात कसे काय झाले साईस ठाऊक माझ्या बलदंड हातातून एवढीशी काडेपेटी पट्टिशी जमिनीवर पडली. मी आश्चर्यचकित झालो. श्री. जयवंत कुलकर्णी यांना ही घडलेली गोष्ट सांगितली त्यांनाही नवल वाटले. आता मात्र मी साईभक्त झालो आहे एवढेच नव्हे तर कोणत्याही देवापुढे वर्षाने वर्षे नतमस्तक न होणारा मी पहाटे ३-४५ वाजता उठून स्नान करून द्वारकामाईचे द्वार उघडण्या अगोदर तेथे जावून नंतर पहाटे ४ वाजता द्वारकामाईचे आवार झाडण्यापर्यंत माझ्या मनात बदल झालेला आहे. ही सर्व साईकृपाच आहे असे मला वाटते.

माझ्यासारखे विचार असणारे अनेकजण असतील तर त्यांना एवढीच विनंती की, साईपरीक्षा पाहण्यात वेळ वाया न धालवता साईमय व्हा.

श्रीसाईलीला

गुरुपौर्णिमा अमृत महोत्सव विशेषांक

श्रीसाईबाबांनी १९०८ साली शिरडीला गुरुपौर्णिमेचा पहिला उत्सव साजरा केला तेव्हापासून हा उत्सव तिथे दरवर्षी अतीव उत्साहाने साजरा होत आलेला आहे. यंदा बाबांनी सुरू केलेल्या या उत्सवाला ७५ वर्षे पूर्ण होतात. श्रीबाबांच्या या उत्सवाच्या अमृतमहोत्सवा निमित्त श्रीसाईलीला खास अंक प्रकाशित करित आहे.

मुखपृष्ठावर श्रीबाबांचे अतीमनोहर चित्र

बाबांची लीला अगाध आहे

-श्री सच्चिदानंद गो रोडे

३०९ कोळी आळी महाबळेश्वर ४१२८०६

० मी गेली २० वर्षे श्री साईबाबांची भक्ती अत्यंत मनोभावे करीत आहे. तसेच या काळात मला श्रीसाईबाबांनी अनेकवेळा त्यांच्या अकराही अकरा वचनांची प्रचिती व चमत्कार दाखविले आहेत. त्यामुळे आमची उभयतांची श्रीबाबांच्या ठायी अदळ श्रद्धा व सबुरी आहे.

कोणतेही लहान किंवा मोठे संकट येवो, अडचणी येवोत, श्री बाबांना अत्यंत मनोभावे हाक मारावी बाबा कोणाच्याही रूपाने येऊन संकट निवारण करून गेल्याशिवाय राहणार नाहीत. असे अनेक अनुभव आम्हांला आलेले आहेत. तसेच नित्याच्या व्यवहारात सतत आपल्या पाठीशी ते उभे असतात.

माझी एकदा मान अवघडल्यासारखी झाली होती. खुपच त्रास होत होता. इकडे तिकडे मुळीच बघता येत नव्हते परंतु किरकोळ असेल, २-४ दिवसांनी बरे वाटेल म्हणून मी दुर्लक्ष करून इलाज काही केला नाही. पुढे त्रास जास्तच होत गेला काही सुचना मग बाबांची उदी दिवसातून अनेक वेळा मानेला चोळू लागली व पोटातही पाण्याबरोबर घेऊ लागलो.

५-६ दिवस झाले काहीहि गुण पडेना. शेवटी श्री बाबांच्या फोटोपुढे उभा राहिलो, तो दिवस बुधवारचा होता. बाबांना म्हणालो, बाबा, ह्याच उदीने तुम्ही अनेकांचे असहय आणि दुर्घर रोग बरे केले आहेत, आणि माझी साधी मान ह्या उदीने बरी होऊ नये, आणि म्हटलं बाबा, उद्या गुरुवार आहे जर पुढच्या गुरुवारच्या आत माझी मान मोकळी झाली तर मी हा अनुभव साईलीला मासिकात न विसरता देईन.

आणि काय चमत्कार त्याच दिवसापासून रोज इतका फरक पडत गेला मानेत की दोनच दिवसात मान संपूर्ण मोकळी झाली. पहा लगेच बाबा धावून आले.

श्री बाबांची उदी ही खरोखर एक अती दिव्य औषधी आहे यात जरही शंका नाही. परंतु श्री बाबांच्या ठायी अत्यंत प्रेम, श्रद्धा व सबुरी ही असा-वयास पाहिजे. आपल्या हृदयात अखंड हरिः ॐ बाबा चा जयघोष चाल ला पाहिजे.

श्री बाबांची लीला अगाध आहे तसेच त्यांचे भक्तावरचे प्रेमही अगाध आहे.

ज्या

० प्रत्येकाला आ
हजरून, गांगरून
मिळावा असे वाटू
सेल तर आपण ल
माझी बाबांवर श्रद्धा
असाच एक अनुभव
माझे लग्न ७५
७५ साली मी प्रथम
मला स्वप्नात दर्शन
गाला. माझे पति
बाबांना मनातल्या म
गाले तर फार च
तास फारच होऊ
मला तर ऑपरेशनच
केली की, "बाबा तु
साईलीलेत देईन असे
परंतु हे तेवढ्या भक्
मिशाजवळ बोलले. तु
तेतो ते तू केळघावर
म्हळ व त्यांनी औ
बुढी उघडली तर त्या
त्यांनी ती उदी केळघ
री त्यांना घ्यायला ल
बोलला नाही, व त्या
माझी दोनदा शिर्डी
अशीच साईकृपा
करते.
ज्या ज्या ठिकाण
मी ठेविते मस्त

‘जया मनी जैसा भाव तथा तैसा अनुभव’

—सौ विद्या जयंत दाभोळकर

एच।२५ आंबेकर नगर, परळ व्हिलेज,

मुंबई ४०० ०१२.

० प्रत्येकाला आयुष्यात अडचणी या येतच असतात. काही काही वेळा मन हादरून, गांगरून जाते व कोणत्या तरी दैवी शक्तीचा आपल्याला आधार मिळावा असे वाटू लागते. परंतु आपली जर एखाद्या गोष्टीवर जास्त निष्ठा असेल तर आपण त्या अडचणीचा भार कमी किंवा नष्ट करू शकतो. त्याप्रमाणे माझी बाबांवर श्रद्धा आहे. व त्याची प्रचिती बाबा मला खूप वेळा करून देतात. असाच एक अनुभव —

माझे लग्न ७६ साली बाबांच्या कृपेने मोठ्या अडचणीतून पार पडले. ७५ साली मी प्रथमच शिरडीला जाऊन आले होते. त्यानंतर ८१ साली बाबांनी मला स्वप्नात दर्शन दिले व थोड्याच दिवसात शिरडीला जाण्याचा योगायोग आला. माझे पति नास्तिक नाहीत परंतु फार केलेले त्यांना पसंत नसे. मी बाबांना मनातल्या मनात नेहमी म्हणायची की बाबा हे सुद्धा तुझी भक्ती करू लागले तर फार बरे होईल. त्यानंतर काही दिवसांनी ‘यांना’ मूळव्याधीचा त्रास फारच होऊ लागला. डॉ. ने सांगितले ऑपरेशन करावयास लागणार. मला तर ऑपरेशनची फार भीती वाटत होती. म्हणून मी बाबांनाच प्रार्थना केली की, “बाबा तुम्हीच यातून मार्ग दाखवा यांना बरे वाटले तर हा लेख साईलीलेत देईन असे म्हटले व बाबांची उदी रोज यांना पाण्यातून देऊ लागले. परंतु हे तेवढ्या भक्तीने ती घेत नसत. असेच बोलता बोलता हे स्वतःच्या मित्राजवळ बोलले. तुला जर वाटत असेल तर मी एका गुरूकडून औषध आणून देतो ते तू केळ्याबरोबर खायच व परत वर्षभर केळ खायच नाहीं. यांनी ही म्हटल व त्यांनी औषध आणून दिले. दुसऱ्या दिवशी औषध घ्यायला म्हणून पुडी उघडली तर त्यात बाबांची उदी! माझ्या डोळ्यात आनंदाश्रू उभे राहिले. त्यांनी ती उदी केळ्यात कालवून श्रद्धेने घेतली. बाबांनीच त्यांच्या मित्राकरवी ती त्यांना घ्यायला लावली असे मी मानते. त्यानंतर यांना त्या व्याधीचा त्रास झालेला नाही, व त्यांची सुद्धा अतिशय श्रद्धा बाबांवर बसली आहे. त्यानंतर आम्ही दोनदा शिरडीला जाऊन आलो.

अशीच साईकृपा आम्हां सर्व भक्तांवर असू देत अशी साईचरणी प्रार्थना करते.

ज्या ज्या ठिकाणी मन जाय माझे, त्या त्या ठिकाणी निजरूप तुझे
मी ठेविते मस्तक ज्या ठिकाणी, तेथे बाबा तुमचे पाय दोन्ही ☆

असाध्य कॅन्सर ही साईकृपेने बरा झाला !

—श्री लक्ष्मण गोविंद देशपांडे

५७-७, कोयना कॉलनी,

मु. पो. गांधीनगर,

कोल्हापूर-४१६ ११९.

• संकटे आणि रोग कधी एकेकटेच येत नसतात. माझ्या पत्नीला गेल्या अदमासे बारा वर्षांपासून तरी मधुमेहाचा विकार जडलेला आहे. देहाला एका औषधाची संवय झाली, की त्या औषधाचा पुढे पुढे उपयोग होत नसतो. मग ते औषध बदलून दुसरे औषध चालू करायचे; पुढे त्याचा गुण येईना म्हणून तिसरे औषध चालू. असे करीत करीत शेवटी आता गेल्या ३-४ वर्षांपासून 'लॅटे' व 'फ्लेन' अशी दोन्हीही इन्सुलिन इंजेक्शने रोज तिला घ्यावी लागतात. तिला ब्लडप्रेसरही वाढलेले असलेने, त्यावरही एफिड्रिनच्या गोळ्या पूर्वीपासूनच चालू आहेत. यात भर म्हणूनच की काय, तिला कॅन्सरचाही रोग जडलेला आहे. नऊ वर्षांमागे एकदा त्यावर ऑपरेशन झाले; पण पुढे पाच महिन्यातच पुनः त्याच जागी गाठ घरली म्हणून, शेवटी मुंबई लांब गैरसोयीचे, खर्चिक व अपरिचित ठिकाणी सर्वांनाच त्रास म्हणून मुंबईस टाटा हॉस्पिटलकडे न जाता, जवळच, रेडिओलॉजी ट्रीटमेंटची सोय आहे म्हणून मिरजेलाच मिशन हॉस्पिटलमध्ये ऑपरेशन करवून घेतले. ते चालू असतानाच त्या छातीजवळच काखेनजिक आणखी एक कॅन्सरची गाठ आढळून आली. तीही काढून टाकली. मधुमेहामुळे असावे, ही ऑपरेशनची जखम लौकर वाळली नाही; वाळायला बरेच दिवस लागले. रेडिएशन ट्रीटमेंट घेऊन या दुखण्यातून ती हळूहळू बरी झाली. अधूनमधून 'चेक अप' साठी आम्ही मिरजेस जाऊन येतच असू. पुढे चारच वर्षांनी पुनः ट्रीटमेंट करून घ्यावी लागली. या रेडिएशनचा परिणाम म्हणूनच की काय त्यावेळच्या मुख्य डॉक्टरांनी केस पेपरमध्येच तेव्हाच नमूद करून ठेवल्याप्रमाणे तेव्हाच एक्स-रे फोटो काढला त्यातच तिच्या मानेखाली बरगडीच्या दुसऱ्या फासळीवर एक बारीकसा ठिपका दिसला, व तोच आता गेल्या २-२॥ महिन्यांत आपला प्रताप दाखवू लागला आहे. ऑपरेशन झाल्या भागातून एका ठिकाणी छिद्र पडून त्यातून अल्प प्रमाणात पु निघत आहे.

बरा झाला !

यहिल्यांदा ऑपरेशन झाले त्यावेळी यातून पार पडलो असे वाटले. दुसऱ्यांदा ऑपरेशनची वेळ आली तेव्हा मात्र आम्ही अधिकच भिऊन गेलो. आता यातून निभावत नाही, अशीच आमची धारणा झाली. मनुष्य हतबल झाला, मानवी प्रयत्नांतून यश मिळेनासे झाले की तो मग सहजच अगतिक होतो; आपल्या तोकडेपणाची त्याला मनापासून जाणीव होते, व त्याला देव आठवतो; आता कुणाला तरी शरण जावे, या संकटातून वाचवावे म्हणून तो त्या अदृश्य शक्तीची मनोमन याचना करतो. माणसाचा स्वभावच आहे, टेच लागली की मग लगेच त्याच्या तोंडून 'अग आई गड' असे शब्द त्याला नकळत बाहेर पडतात. माझे एक साडू बेळगावचे श्री. मंगेशराव सबनीस यांची साईबाबांवर भेली २७ वर्षे नितांत निष्ठा आहे. मागे त्यांच्या टिबर धंद्यावर मोठे गंडातर बाले होते; तेव्हा त्यांना कुणीतरी श्रीसाईबाबांची आराधना करायला सांगितले होते. त्या प्रमाणे त्यांनी श्रीसाईबाबांची आराधना सुरू केली, सप्ताह केले, शिरडीला जाऊन आले. त्या गंडांतरातून ते सहीसलामत तावून सुलाखून पार पडले. त्यांचा धंदा आता पूर्वीपेक्षाही कितीतरी पटीने मोठा वाढता झाला आहे. दरसाल २-३ वेळा असे गेली कित्येक वर्षे ते शिरडीला श्रीसाईबाबांच्या सेवेसाठी केव्हा एकटे, तर केव्हा सहकुटुंब जात असतात. या दुसऱ्या ऑपरेशनच्या वेळी, त्यांनी माझ्या विनंतीप्रमाणे मला तांबडतोब आपल्याकडील श्री साईबाबांची ऊदी पाठवून दिली. 'या ऑपरेशनमधून माझी पत्नी सहीसलामत पार पडू दे, तिला गुण येऊन ती चांगली बरी होऊ दे, आम्ही उभयता तुमच्या भेटीसाठी शिरडीस येतो', असे मी मनातल्या मनात श्री साईबाबांची मूर्ती डोळ्यांपुढे आणून त्यांच्याकडे मागून घेतले होते. मोठेच नवल घडले! कॅन्सरच्या रोगातून सहसा कुणी बचावत नाही. जगलाच तर, फारतर एक दोनच वर्षे! माझ्या पत्नीचे तर हे मोठेच व दुसरे ऑपरेशन; त्यातच तिला मधुमेह व्ळड-प्रेशरसुद्धा! असे असून ही, ती यातून पार पडली. भेली ८-९ वर्षे ती प्रकृतीने ठीकच आहे. याला कारण आमचा व तिचाही बाबांवर विश्वास, त्याचबरोबर आपण बरी होऊच असा मनोनिग्रह व श्री साईबाबांची आमच्यावर कृपा, हेच होय. आम्ही मग यथाकाली उभयता व मग मी एकटाही, केव्हा तिच्यासह केव्हा मुलगासह, असा ५-६ वेळा शिरडीला जाऊन आलो. एकदा जाऊन आलो की पुनः जावेसे वाटते. श्रीसाईबाबांवरील श्रद्धा वाढते व पुनःपुनः जाऊन जावेसे वाटू लागते. श्रीसाईबाबांचे दर्शन डोळे भरून घ्यावे, अभिषेक करावा, आपल्या हातांनी त्यांच्या गळ्यात हार घालावा, स्पर्श करून पायांना वंदन करावे, पूजा आरत्या पहाव्या, ऐकाव्या असे वाटते, व प्रत्यक्ष असे घडल्याने मनाला मोठे

लक्ष्मण गोविंद देशपांडे
५७-७, कोयना कॉलनी,
मु. पो. गांधीनगर,
कोल्हापूर-४१६ १११

माझ्या पत्नीला वेत्या
लेला आहे. देहाला एका
ययोग होत नसतो. मग ते
गुण येईना म्हणून तिची
३-४ वर्षांपासून 'लॅट' ते
ग घ्यावी लागतात. तिला
गोळ्या पूर्वीपासूनच चा
रोग जडलेला आहे. न
महिन्यातच पुनः त्या
चे, खर्चिक व अपरीचित
ऊकडे न जाता, जवळच
ान हॉस्पिटलमध्ये ऑपरे
व काखेनजिक आण
मधुमेहामुळे असावे, ही
बरेच दिवस लागले
झाली. अधूनमधून जे
च वर्षांनी पुनः द्रिष्ट
च की काय त्यावेळच्या
ठेवल्याप्रमाणे तेव्हाच
या दुसऱ्या फासळीवर
-२॥ महिन्यांत आप
हा ठिकाणी छिद्र पडू

समाधान लाभते. झोपताना श्रीसाईबाबांचे स्तवन करून झोपतो व उठतानाही प्रथम श्रीसाईबाबांचेच फोटो दर्शन घेतो. हा आमचा परिपाठ आहे, नित्याचा.

आम्ही तीन वेळा गोवा यात्राही पदरात पाडून घेतल्या, व आम्हाला सुद्धा आश्चर्य वाटते की, आम्हा उभयतानी मिळून अशा प्रकृतीमानात, अशा वयात (पत्नीचे वय ६०-६१ वर्षे व माझे ७१ वर्षे) हरिद्वार, हृषिकेश, दिल्ली, आग्रा मथुरा, काशी, गया, अलाहाबाद अशा (टूरिस्ट गाड्यांतून नव्हे.) यात्राही अलिकडे साधून घेतल्या आहेत. आता मनुष्य म्हटला की, जसा त्याला जन्म आहे, तसा मृत्यूही पण अटळ आहे. केव्हातरी एकदा या मृत्यूशी गाठ पडणारच. अमर कुणीही नाही. म्हणून का भिऊन पळून जायचे? पळून पळून कुठे जाणार? त्याला धोराने सामोरे जाणेच योग्य आहे. मुलां-मुलींचे शिक्षण, लग्ने पार पडली आहेत. आम्ही समाधानी आहोत. साईबाबांनी आम्हाला इथवर निभावून आणले आहे. लोकांना वाटते; “मूळातच तो कॅन्सर नसावा; म्हणूनच ही बाई जगली आहे. शेकडा चार टक्केसुद्धा लोक कॅन्सरमधून जगत नाहीत.” आम्ही म्हणजे माझी पत्नी त्या चार टक्क्यात मोडणाऱ्यांपैकी एक आहे हे निश्चित. याचे सारे श्रेय श्रीमाईनाथालाच. आम्ही मूळात नास्तिकही नव्हे, व देवाच्या मागे मागे मारखे लागणारेही नव्हे. तरीपण, श्रीसाईबाबांवर जी आमची भक्ती, नितांत श्रद्धा जडली आहे, ती दिवसेदिवस वाढतेच आहे. आता येईल त्या कटू प्रसंगाला आम्हाला पुढेमागे तोंड द्यावेच लागणार. त्याला आमची तयारी आहे. “कर्मण्येवाधिकारस्ते ।” या गीतावचनाप्रमाणे श्रीसाईसेवा, औषधोपचार व रोज उदीचा प्रसाद घेणे, हे नैसर्गिक होऊन बसले आहे. मी तर नेहमी मनातल्या मनात म्हणत असतो (यात दिखाऊपणा मुळीच नाही.) “साईबाबा साईबाबा ! ध्यान” आपुले करीतसे; तुमच्या चरणी मुक्ति मिळावी, तुम्हास यास्वत प्रार्थितसे !”

साईकृपेचा अनुभव

—सौ. मीना वसंत मेहेर
मच्छिमर कॉलनी, बि. नं. ११-४०४,
माहीम, मुंबई-१६.

० माणसाच्या जीवनात अनेक अडचणी येतात. आपली भक्ती ज्यांच्यावर आहे त्यांच्यावर पूर्ण विश्वास ठेवून आपण आपले कार्य करीत राहिल्यास यश हे हमखास येते. मी एक साईबाबांची भक्त आहे. त्यांचेवर माझी अत्यंत निष्ठा आहे. मी नेहमी त्यांचाच धावा करीत असते. बाबांनी मला संकटातून बरेच वेळा मुक्त केली आहे. त्यातील एक अनुभव.

मला डॉक्टरांनी सांगितले होते की, तुझे ट्यूमरचे, ऑपरेशन करावे लागेल. नंतर मी दिवाळीच्या सुट्टीत माझ्या ओळखीच्या डॉक्टरांकडून के.इ.एम. हॉस्पिटलमध्ये ऑपरेशन करावयाचे ठरविले. त्याचप्रमाणे डॉक्टरांनी मला २० नोव्हेंबर १९८२ रोजी शनिवारी तपासून हॉस्पिटलमध्ये अॅडमिट करून घेतले.

मी दोन दिवस हॉस्पिटलमध्ये होते. मंगळवारी सकाळी ऑपरेशन करावयाचे नक्की ठरविले. ऑपरेशन टळावे म्हणून मी साईबाबांची सारखी, धावा करीत असे. मी साईबाबांना सारखी विनवणी करायची, “बाबा तुमची जर माझ्यावर” खरोखर कृपा असेल तर, माझे ऑपरेशन रद्द होईल.” शेवटी ऑपरेशनच्या आदल्या दिवशी म्हणजे सोमवारी सकाळी डॉक्टरांनी परत दुर्बिणीच्या साहाय्यान आतून तपासले.

आणि काय आश्चर्य ! डॉक्टर म्हणाले. आता ऑपरेशन करावयास लागणार नाही. मी मनोमन समजले. माझी हाक साईकृपेने ऐकली होती व हे संकट टळले.

माझे ऑपरेशन टळले तर मी हा अनुभव साईलीलेत देईन असा मी नवस बोलले होते. तो आज मी पूर्ण करीत आहे.

श्रीसाईबाबांची कृपा पाठीशी सदैव रहावी हीच प्रार्थना !

बाबांनी लक्ष्मीरूपात दर्शन दिले !

श्री. हेमंत हळबे,
अहिरेश्वर वाडी, मुकुंदनगर,
पुणे-४१० ०३७.

• पूज्य साईबाबांनी कोणाला फोटोच्या रूपात , कोणाला सन्याशाच्या रूपात तर कोणाला दुसऱ्या इतर रूपात दर्शन दिल्याची अनेक उदाहरणे श्री साई सच्चरित्रात व श्रीसाईलीला मासिकात आलेली आहेत. मला साईबाबांनी दिलेले दर्शन आणि मला आलेला अनुभव साई भक्तांना नक्कीच सुखद वाटेल.

१९८२ सालातील दिवाळीचे दिवस. नुकतेच साईलीला मासिक आलेले होते. साईबाबांनी कॉलेंडरच्या रूपात येऊन दर्शन दिले अशा अनुभवाचा लेख वाचत असताना मी विचार करू लागलो. मला साईबाबा दर्शन देणार नाहीत का ? वाचता वाचता मी साईबाबांना मनातल्या मनात प्रार्थना केली, की “बाबा” माझ्यावर तुमचे खरोखर प्रेम असेल तर तुम्ही कोणत्या तरी रूपाने माझ्याकडे आले पाहिजे. आणि माझी प्रार्थना बाबांनी लक्ष्मीपूजनाच्या दिवशी पूर्ण केली —

माझी पत्नी घराजवळच एका ठिकाणी विनामोबदला लायब्ररीचे काम करते. लक्ष्मीपूजनाच्या दिवशी, ऐन पूजेच्या वेळेस माझी पत्नी ज्यांच्याकडे काम करते, त्या गृहस्थांच्या सौभाग्यवतीनी एक मोहोर भेट म्हणून आपून दिली. अशा तऱ्हेची भेट मिळेल अशी आम्हाला स्वप्नातही कल्पना नव्हती. पण बाबा प्रार्थना ऐकून लक्ष्मीच्या रूपात आमच्याकडे आले. आणि “नित्य मी जिवंत” जाणा हेच सत्य । नित्य घ्या प्रचिती अनुभवे ” याची प्रचिती दिली.

श्री ग रा पालकर यांना गुणवंत कामगार पुरस्कार

श्रीसाईलीलाचे गद्य-पद्य लेखक श्री. ग. रा. पालकर यांचा महाराष्ट्र-शासनाने गुणवंत कामगार कल्याण पुरस्कार १९८३ देऊन गौरव केला. उप मुख्यमंत्री श्री. रामराव आदिक यांचे शुभहस्ते हा पुरस्कार ता. १ मे ८३ रोजी क्रिडाभवन मुंबई येथे देण्यात आला. श्री. पालकर यांचे हार्दिक अभिनंदन.

बाबांचे दोन अनुभव

- श्री. प्रभाकर डी. गोडबोले,
फडनीस की गोठ, खालियर.

● मी मागील वर्षापासून श्रीसाईनाथ महाराजांची ५३ अध्यायांची पोथी विजयादशमी पासून सात दिवस पर्यंत वाचून आठव्या दिवशी अवतरणिका अध्याय वाचून सप्ताहाचे समर्पण करित असतो. यावर्षीही २७ ऑक्टोबर ते ३ नोव्हेंबर पर्यंत सप्ताहाचे वाचन केले. पहिले दोन दिवस चांगले पार पडले. परंतु तारीख २९ रोजी मी दुचाकीवरून जात असताना एकदम ३-४ मध-माशांनी माझ्या उजव्या डोळ्याला कडकडून चावा घेतला. क्षणभर माझ्या डोळ्यांपुढे अंधारी आल्यासारखे वाटले. मी कशीबशी दुचाकी बाजूला ठेवून थोडावेळ खाली बसलो. मग हळू हळू मार्ग चालत घरी आलो. माझे डोळे अगदी सुजून गेले होते. भयंकर आग होत होती. डोळे उघडण्यास त्रास होत होता. तरी घरचा इलाज केला. डॉक्टरकडून गोळ्या आणल्या. मनात सारखी सप्ताहाची काळजी होती. सप्ताहात खंड न पडो ही साईनाथापाशी प्रार्थना केली, व झोपलो. काय आश्चर्य ! मी रोजच्याप्रमाणे दुसरे दिवशी सकाळी उठलो. आंघोळ केली. सप्ताह वाचन सुरू केले. मला वाचण्यास मुळीच त्रास झाला नाही व डोळ्यांची आगही झाली नाही. पोथी झाल्यावर पूर्ववत आग सुरू झाली. म्हणजे साईनाथांनी ते संकट दूर करून सप्ताहात खंड पडू दिला नाही. या प्रत्यक्ष अनुभवावरून मला बाबांनी म्हटल्याप्रमाणे जरी मी देह दिला टाकून, तरी मी येईन भक्तांचे दुःख दूर करमासाठी ' या बोधवाक्याची आठवण झाली.

माझ्या जीवनात घडलेली ही महत्त्वाची घटना आहे. मी केंद्रीय सरकार कार्यालयात लेखापरीक्षक म्हणून कार्य करित असतो. एकदा असेच एक फाईलचे कार्य माझ्यापाशी होते. मी फंड अनुभागात कार्य करित असल्यामुळे अंतीम भुगतान प्रकरण वगैरे करावे लागतात. असेच एक पत्र जे आमच्या महालेखाकार तर्फे अनुभागात आले होते, परंतु हे पत्र १ महिन्यांनी अनुभागात आले होते.

त्यात थोडक्यात असे होते की, व्रअभिदात्याचा मृत्यू झाला होता. त्याचे वारस दत्तक घेतलेला मुलगा व स्वतःचा मुलगा असे होते. दत्तक घेतलेल्या मुलांनी कोर्टाकडून एफडेव्हीट केले होते, व भुगतान त्यालाच झाले पाहिजे अशी

मागणी केली होती. शेवटी वरिष्ठ अधिकाऱ्याच्याकडे ही फाईल जाणे आवश्यक होते. कारण याबद्दल त्यांची स्वीकृती आवश्यक होती. जेव्हा ही फाईल वरिष्ठ अधिकाऱ्याजवळ गेली. त्यावेळेस त्यांनी शेरा मारला की पत्राची पोच फार उशीरा झाली आहे. तेव्हा लेखापरीक्षकास याचे कारण विचारा ! वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी दिलेल्या शेऱ्यामुळे लवकरच अंमल झाला व मला कायदेशीर मेमो दिला. मेमो मिळताच माझे हातपाय लटपटू लागले. मनातल्या मनात मी साई नाथांची प्रार्थना सुरू केली. साईनाथा तूच आता या संकटाच्या वेळी येऊन मला तार. मी आपल्या परीने मेमोचे उत्तर दिले होते. काय झाले होते की त्या पत्रावर जी तारीख मोहर होती त्याच्या २ महिन्यांनंतर हे पत्र अनुभागात आले होते. मी ज्या तारखेस हे पत्र घेतले होते त्याच्या २० दिवसांतर फाईल आपल्या वरिष्ठ अधिकाऱ्याजवळ ठेवली होती. पुन्हा ती फाईल वरिष्ठ अधिकाऱ्याकडे गेली होती. त्यांनी एकंदर माझ्या मेमोचे उत्तर वाचले व माझ्यावर कारवाई होणार नाही असा शेरा मारला. आलेले संकट असे टळले ते केवळ साईनाथांच्या कृपेने हे निश्चित. असे आहे माझे साईनाथ ! दीनांचे कैवारी, संकट हरणारे बाबांना शतशत प्रमाण करून नतमस्तक होतो.

साईलीला

सर्वांग सुंदर व सर्वात स्वस्त दिवाळी अंक १९८३

संत चूडामणी भगवान श्रीसाईबाबांच्या जगभर पसरलेल्या असंख्य साई-भक्तांना आलेल्या बाबांच्या विषयीच्या विविध अनुभवांनी अगदी गच्च असा सुंदर, संग्राह्य, वाचनीय अंक. ऐन दिवाळीत थाटात प्रसिद्ध होणार.

श्रीसाईभक्तांनी आपापले नवे, ताजे श्रीबाबांच्या बद्दलचे अनुभव कागदाच्या एकाच बाजूस थोडक्यात सुवाच्य लिहून ते १५ ऑगस्ट १९८३ पर्यंत संपादक श्रीसाईलीला 'साई निकेतन' १०४ बी. डॉ. आंबेडकर मार्ग, दादर, मुंबई ४०० ०१४ या पत्त्यावर पाठवावेत.

मुखपृष्ठावर बाबांचे अती सुंदर चित्र

पाने १२८)

(किंमत अवघी २ रुपये)

साईकृपा

— सौ. एस्. एन्. मालवणकर
वसंतवाडी, टिळकनगर,
गोपाळ म्हात्रे, बिल्डिंग,
डोंबिवली (पूर्व).

* दोन-तीन वर्षांपूर्वी ध्यानीं-मनी नसता शिर्डीला जाण्याचा योग आला; व श्री बाबांची भव्य मूर्ती पाहून मन आनंदित झाले. कधी नव्हे ती मनःशांती मिळाली व इथून जाऊच नये असे वाटले. त्यानंतर 'साईलीला' मासिक वाचनात आले. त्याचवेळी आम्ही आमच्या खोलीच्या बाबतीत काळजीत होतो. म्हणून साईबाबांची महती वाचून मी मनात प्रार्थना केली की, 'श्री बाबा जर आमची खोलीबद्दलची काळजी मिटवाल, तर आमची तुमच्यावर आणखीन श्रद्धा वसेल; व मला आलेला अनुभव मी साईलीला मासिकात देईन.' त्यानंतर ८-१० दिवसातच सर्व काही मनासारखे होऊन खोली आमच्या नावावर झाल्याचे मालकाने सांगितले. ज्या गोष्टीचा दोन-तीन वर्षे मनःस्ताप झाला व मालक ऐकत नव्हते ती गोष्ट अशी अचानक सहजासहजी झाल्यामुळे आम्ही उभयता आश्चर्यचकीत झालो. ही श्री बाबांची कृपाच नाहीतर काय? या प्रसंगानंतर आम्ही नेहमीच श्री बाबांची आठवण करतो, व यथाशक्ती जमेल तशी सेवा करतो.

श्री बाबांना कोटी कोटी प्रमाण !

४४

संकटसमयी धावे मी भक्तांसाठी

— श्री संजय जयंत गुमास्ते
२५, व्यंकटेश प्रसाद,
एन्. सी. केळकर रोड, दादर,
मुंबई-२८.

* मी व माझा मित्र श्री. कुडतरकर, आम्ही दोघांनी मिळून दि. १६ जानेवारी ते १८ जानेवारी ८३ पर्यंत श्री अष्टविनायक यात्रा काढून ट्रॅव्हलच्या घंघात

पदार्पण करण्याचे ठरविले. बुकिंग सुरू झाले आणि दि. १४ जानेवारी पर्यंत एकूण ५० सीटपैकी फक्त ३५ सीट्स बुक झाल्या होत्या. १५ सीट्स दोन दिवसात मिळणे अशक्यच होते. नुकसान समोर दिसत होते. मी साईभक्त असल्याने फक्त श्री साईबाबांजवळ प्रार्थना केली आणि म्हटले, बाबा, आजपर्यंत कुठल्याच धंद्यात अपयश दिले नाहीस, मग आजच अपयश का दिसतंय.' आणि काय आश्चर्य ! १५ जानेवारी सकाळपर्यंत आणखी १२ सीट्स मिळून माझी पहिलीच यात्रा यशस्वी होऊन भरपूर फायदा झाला. वाटेत श्री गजाननाच्या व श्रीसाईबाबांच्या आशीर्वादाने कोठेच त्रास झाला नाही.

मराठी ९ महिने व त्याचा सच्चरित्राशी संबंध

चैत्र	- दरवर्षी रामनवमीला शिर्डीला मोठा उत्सव होतो.
ज्येष्ठ	- भक्तश्रेष्ठ काकासाहेब दिक्षीत यांचे निधन
आषाढ	- दरवर्षी गुरुपौर्णिमेला मोठा उत्सव होतो.
श्रावण	- निंबवृक्षाखाली पादुकांची स्थापना.
भाद्रपद	- भगत म्हाळसापती यांचे निधन.
आश्विन	- दसऱ्याला बाबा समाधिस्थ झाले.
मार्गशीर्ष	- पौर्णिमेला बाबांनी ब्रम्हांडी प्राण चढविला.
पौष	- मकर संक्रांतीच्या दिवशी मेघाने बाबांना सचैल स्नान घातले.
फाल्गुन	- होळीच्या दिवशी बाबा हेमाडपंतांकडे भोजनास गेले.

- श्री. माधव गजानन गोरे
विनायक बाग, बालाजी मंदिर मार्ग,
कुर्ली, (पश्चिम), मुंबई ७०.

नांदा सौख्यभरे !

मंगला-सुहास शुभविवाह

श्री साईलीलाचे मान्यवर लेखक श्री. डी. आर. खडके, चेंबूर यांची पुतणी चि. मंगल, हिचा शुभविवाह चि. सुहास क. कुवळेकर, माटुंगा यांचेबरोबर ४ मे १९८३ रोजी बालविकास संघ हॉल, गांधी मैदान, चेंबूर येथे थाटाने साजरा झाला. वधूवरांचे अभिष्ट चिंतन !

चव्हाण-भालेराव शुभलग्न

श्रीसाईलीलाच्या कवयित्री व ह. भ. प. सौ. कलावती वसंतराव चव्हाण यांचे सुपुत्र चि. अनिल यांचा शुभविवाह चि. सौ. कां. सुरेखा प्रभाकर भालेराव इजबरोबर १४ मे ८३ रोजी सकाळी १०-३६ वा. व सोमवंशी क्षत्रिय समाज मंगल कार्यालय, नारायण पेठ, पुणे येथे थाटाने पार पडला. वधूवरांचे मनःपूर्वक अभिनंदन !

बाबरे-वाळके शुभमंगल

सुविख्यात साईभक्त डॉ. मधुसूदन सखाराम बाबरे यांची कन्या चि. सौ. कां. स्मिता हिचा शुभविवाह श्री. अविनाश प्रभाकर वाळके, डोंबिवली यांच्या-बरोबर १६ मे ८३ रोजी सकाळी १०-०२ वाजता ब्राम्हण सेवा मंडळ, भवानी शंकर रोड, दादर येथे थाटाने साजरा झाला. वधूवरांना शुभाशीर्वाद देण्यासाठी विविध क्षेत्रातली नामवंत तसेच साईभक्त मंडळी हजर होती. वधूवरांचे मनः-पूर्वक शुभचिंतन !

बोलका अभिप्राय

-सौ.लिला डी. मराठे

अखिल भारत शेतमजूर शेतकरी संघ,
महाराष्ट्र शाखा, जि. घुळे

माननीय - श्री. चेंदवणकरसाहेब संपादक 'श्रीसाईलीला' मासिक यांसी
अ. कृ. सा. न. वि. वि.

साईलीलेचा एप्रिल अंक मिळाला. सुंदर मुखपृष्ठ पाहून आनंद झाला. साईलीला मासिकात नवीन माहितीपूर्ण लेख, व प्रसिद्ध तीर्थस्थळे यांची विविध माहिती वगैरे, अतिशय चांगल्या प्रकारे प्रकाशित केल्याने अंकाची सजावट भक्तांना आकर्षित करित आहे.

उत्कृष्ट छपाई संपादकीय लेख फार चांगले वाटतात. या मासिकाची अशीच जगभर भरभराट होत राहो. अशी साई चरणी प्रार्थना! आपण माझ्या अहिराणी भक्ती कवितांचा जो मान मला श्री साईलीला मासिकातून मिळवून दिला त्या बद्दल आपली ऋणी आहे. कळावे लोभ असावा

आपली कृपाभिलाषी भगिनी
सौ. लिला डी. मराठे

शेगावचे श्री गजानन महाराज शुभारंभाचा रंगतदार प्रयोग

शिरडीच्या श्रीसाईबाबांचे गुरु बंधू शेगावचे संत श्री गजानन महाराज हे होत. 'शिरडीचे श्रीसाईबाबा' या मराठी नाटकाचे शंभरावर यशस्वी प्रयोग करून झाल्यावर आरती थिएटर्सचे निर्माते श्री. कुमारसेन गुप्ते यांनी आता शेगावचे श्री गजानन महाराज यांचे तेजस्वी जीवन रंगभूमीवर आणण्याचा यशस्वी यत्न केला आहे. महाराजांच्या जीवना वरचे हे सुंदर नाटक श्री. मधुसूदन जोशी यांनी लिहिले असून दिग्दर्शन श्री. दीनानाथ लाड यांनी केले आहे. या नाटकाचे दोन-चार प्रयोग शिरडीस व इतरत्र झाले असले तरी मुंबईत शुभारंभाचा प्रयोग दि. १५ मे. १९८३ रोजी दु. ४ वा. प्रभादेवी येथील रविंद्र नाट्य मंदिरात करण्यात आला नागपूरच्या महाराणी कांचनमाला राजे भोसले याप्रसंगी प्रमुख पाहुण्या म्हणून उपस्थित होत्या. प्रयोग संपल्यावर त्यांनी कलाकारांची मुक्त कंठाने प्रशंसा करून शेकडो प्रयोग या नाटकाचे रसिक भक्तजनांसमोर व्हावेत अशी सदिच्छा व्यक्त केली. या नाटकात ४२ कलाकारांचा संच असून श्री गजानन महाराजांची मुख्य भूमिका वसईचे श्री. हेमंत चिटणवीस यांनी अतिशय समजूतदारपणे वठविली आहे. संगीताची संपूर्ण बाजू निर्माते श्री. कुमारसेन गुप्ते यांनी सांभाळली आहे. एवढा मोठा संच असून सुद्धा सर्वच कलाकारांनी आपापल्या भूमिका चांगल्या वठविल्या आहेत. संत जीवनावर एक चांगले नाटक भक्तांसमोर ठेवल्या बद्दल श्री. कुमारसेन गुप्ते अभिनंदनास नक्कीच पात्र आहेत.

प्रत्येक साईभक्ताने व महाराजांच्या प्रेमीने हे नाटक निदान एकदा तरी पहावे अशी आमची शिफारस आहे.

—साईनंद

साईलीला

(चाल : झाला महार पंढरीनाथ)

कितो कितो हो सांगू तुम्हाला ।
माझ्या साईच्या अगाध लीला ॥१॥

एका दिवाळीच्या सणाला ।
वाणी देईना तेल साईला ।
पणत्या पाण्यानेच लाविल्या ।
द्वारकामाईत उजेड केला ॥१॥

इच्छा झाली हो चांदभाईला ।
चिलीम प्यावी ती माळरानाला ।
"अल्लामालिक" ध्वनी तो केला ।
अग्नि भूमीत प्रगट झाला ॥२॥

उदीची गरज साईभक्ताला ।
पाठविण्या योजिले बापूगिराला ।
भर रात्रीच्या दोन प्रहराला ।
घोडा अन् गाडी स्वयेच झाला ॥३॥

साई हा भावाचा भूकेला ।
श्रद्धा-सबुरी फुले वाहू त्याला ।
लावू "ॐ श्रीसाई" छंद मनाला ।
गाऊ साईच्या अगाध लीला ॥४॥

॥ श्रीसाईनाथार्पणमस्तु ॥

-श्री. विलास तु. पडवळ

१७३।४ शिवनेरी, दादासाहेब फाळके मार्ग,

दादर, मुंबई ४०० ०१४

